

ПРОГРАМА ПО ГЕОГРАФИЯ НА БЪЛГАРИЯ

ИЗПИТЪТ Е ПИСМЕН, С ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ 3 ЧАСА.

Изпитът се състои от тестови въпроси и практически задачи. Кандидат-студентите трябва да покажат самостоятелно мислене и знания по природна и социално-икономическа география, регионите за планиране, териториално-административното деление и селища, работа с карта.

Тестът е съставен от 45 въпроса, разделени в три модула: (1) въпроси от затворен тип с един верен вариант от четири възможни; (2) отворени въпроси; и (3) практически задачи с картосхеми. По време на изпита не се допуска използването на атласи, карти, статистически справочник.

Програмата за конкурсния изпит по география на България включва учебно съдържание, изучавано в общообразователната и профилирана подготовка по учебния предмет география и икономика на България в средните училища.

ПРОГРАМА ПО СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ГЕОГРАФИЯ НА БЪЛГАРИЯ

1. Географско положение, граници и големина на България;
2. Релеф на България;
3. Полезни изкопаеми на България;
4. Климат на България;
5. Води на България;
6. Почви на България;
7. Растителност и животински свят;
8. География на населението в България;
9. География на селищата и урбанизационните процеси в България;
10. Обща характеристика на стопанството в България;
11. География на зърнопроизводството в България;
12. География на техническите култури в България;
13. География на зеленчукопроизводството, лозарството и овощарството;
14. География на животновъдството в България;
15. География на енергетиката в България;
16. География на металургията в България;
17. География на машиностроенето в България;
18. География на химическата промишленост в България;
19. География на дърводобивната, дървообработващата и целулозно-хартиената промишленост;
20. География на промишлеността за строителни материали;
21. География на хранително-вкусовата промишленост в България;
22. География на леката промишленост в България;
23. География на транспорта и съобщенията в България;
24. География на туризма в България;
25. Югозападен регион*;
26. Южен централен регион*;
27. Югоизточен регион*;
28. Североизточен регион*;
29. Северен централен регион*;
30. Северозападен регион*.

* Темите за регионите са според новото социално-икономическо райониране на България, включващо шест района.

Препоръчителна литература

География на България: Физическа и социално-икономическа география. Колектив към Географски Институт при БАН С.: ФорКом 2002.

Милкова Калина, Нели Христова, Тестове по география на България за ученици и кандидат-студенти. С.: Просвета, 2007.

Маринова Нели, Силвия Манова, Янка Банкова, Диана Йорданова. География и икономика - помагало за зрелостници и кандидат-студенти. С.: Фор-Ком, 2012.

Дерменджиева Стела, Петя Събева, Николай Попов, Нели Гетова, Цветелина Пейкова. Тематични листове по география и икономика за 10. Клас по учебната програма за 2019/2020 г. С.: Просвета, 2019.

Мандова-Русинчовска, Милка. Пробни кандидат-студентски изпити по география и икономика. С.: Педагог 6, 2013.

Мандова-Русинчовска, Милка. География и икономика на България: план-конспекти за зрелостници и кандидат-студенти. С.: Педагог 6, 2013.

Дончев Д., Хр. Каракашев. География на България 2013/2014. Сборник материали за средношколци и кандидат-студенти. С.: Сиела, 2013.

Дерменджиев Атанас, Румен Янков, Боянка Димитрова, Стела Дерменджиева. География на България: тренировъчни тестови варианти за кандидат-студенти. С.: Сиела, 2012.

Пенин Румен, Петър Стоянов, Георги Кънев. Атлас по география и икономика за 10. Клас и онлайн тестове. С.: Атласи, 2019.

Географски атлас на България за 10. клас, издателство „Атласи“, 2017/2018/2019 г.

География на България – тренировъчни тестови варианти за кандидат-студенти. С.: Сиела, 2012.

Всички одобрени от Министерството на образованието и науката учебници по учебния предмет география и икономика за 10. Клас и профилирана подготовка за учебните 2018/2019; 2019/2020; 2020/2021 година.

Примерен тест за кандидатстудентския изпит по география на България

- ГКПП „Йовково“ се намира на граница между България и...**
А) Сърбия; Б) Гърция; В) Македония; Г) Румъния.
- Кой планински проход НЕ се намира в Стара планина?**
А) Хаинбоаз; Б) Превала; В) Дюлински; Г) Петрохански.
- Част от Предбалкана е:**
А) Деветашко плато; Б) Същинска средна гора;
В) Плана; Г) Краище.
- Природен резерват „Силкосия“ се намира в:**
А) Странджа; Б) Стара планина; В) Рила; Г) Родопите.
- Феноменът „Побитите камъни“ се намира край:**
А) Видин; Б) В. Търново; В) Варна; Г) Враца.
- В кой фаунистичен район се срещат степни видове:**
А) Дунавско-равнинен; Б) Старопланински;
В) Струмско-Местенски; Г) Централен високопланински.
- В Благоевград се произвеждат:**
А) електрокари; Б) цигарени изделия;
В) водни помпи; Г) хартия.
- Кой от изброените отрасли НЕ е част от първичния сектор на икономиката:**
А) металургия; Б) въгледобив; В) земеделие; Г) риболов.
- ТЕЦ „Марица-изток 3“ е изградена на територията на област:**
А) Сливен; Б) Хасково; В) Бургас; Г) Стара Загора.
- Приток на река Янтра е:**
А) Осъм; Б) Камчия; В) Скът; Г) Росица.
- Броят на областите в България е:**
А) 18; Б) 26; В) 28; Г) 32.
- В коя от изброените области стойностите на естествения прираст са най-ниски?**
А) Монтана; Б) Хасково; В) Благоевград; Г) Габрово.
- В коя област е най-развито зеленчукопроизводството?**
А) Бургаска; Б) Русенска; В) Плевенска; Г) Пловдивска.
- Къде са построени най-големите ВЕЦ в България?**
А) Родопи; Б) Пирин; В) Стара планина; Г) Дунавска равнина.
- Кой вид електроцентрали имат най-голям дял от произведената електроенергия в България?**
А) ТЕЦ; Б) ВЕЦ; В) ПАВЕЦ; Г) АЕЦ.
- Кой от изброените фактори е с най-голямо значение за развитието на дървопреработващата промишленост в Силистра?**
А) широколистни гори; Б) речен транспорт;
В) квалифицирана работна сила; Г) иглолистни гори.
- Естественото възпроизводство на населението в България през последните две десетилетия се характеризира с:**
А) намаляващи раждаемост и смъртност;
Б) увеличаващи се раждаемост и смъртност;
В) увеличаваща се раждаемост и намаляваща смъртност;
Г) спадаща раждаемост и растяща смъртност.
- Кой от изброените градове НЕ се намира в Бургаска област?**
А) Елхово; Б) Айтос; В) Карнобат; Г) Малко Търново.
- С кой руски град България е транспортно свързана през Черно море?**
А) Архангелск; Б) Новоросийск; В) Мурманск; Г) Санкт Петербург.
- Находище на каолин сред изброените е:**
А) Гиген; Б) Провадия; В) Сеново; Г) Кошава.
- Кои от изброените НЕ са руди на черни метали?**
А) манганови; Б) железни; В) бокситни; Г) хромови.
- В кой от изброените въглищни басейни няма запаси на лигнитни въглища?**

- А) Пернишки; Б) Елховски; В) Марица-изток; Г) Ломски.
- 23. Коя от изброените ТЕЦ използва лигнитни въглища:**
 А) ТЕЦ „Бобовдол“; Б) ТЕЦ „Марица-изток 3“;
 В) ТЕЦ „Варна“; Г) ТЕЦ „Перник“.
- 24. Промислено-транспортни функции има град:**
 А) Тервел; Б) Поморие; В) Бобовдол; Г) Левски.
- 25. Кое от посочените находища НЕ съдържа кафяви въглища?**
 А) Бобовдолско; Б) Добруджанско;
 В) Пиринско; Г) Бургаско.
- 26. В кой басейн НЕ се добиват медни руди?**
 А) Малкотърновски; Б) Панагюрски;
 В) Мадански; Г) Врачански.
- 27. Край големите градове у нас с предимство се развива:**
 А) пчеларство; Б) млечно говедовъдство;
 В) коневъдство; Г) биволовство.
- 28. Къде се намира най-горещият минерален извор?**
 А) Велинград; Б) Хисаря; В) Сапарева баня; Г) Павел баня.
- 29. Находища на оловно-цинкови руди са открити в района на:**
 А) Маджарово, Лъки, Гюешево;
 Б) Каолиново, Маджарово, Кюстендил;
 В) Кърджали, Сеново, Тополовград;
 Г) Гюешево, Лъки, Мездра.
- 30. По течението на коя река минава държавната граница на Р. България:**
 А) Камчия; Б) Марица; В) Струма; Г) Резовска.
- 31. Кой от изброените фериботи покрива най-голямо разстояние?**
 А) Видин – Калафат; Б) Свищов – Зимнич;
 В) Варна – Иличовск; Г) Бургас – Потти.
- 32. Кой от посочените периоди се характеризира с отрицателен естествен прираст?**
 А) 1979 – 1991 г.; Б) 1996 – 2006 г.;
 В) 1925 – 1944 г.; Г) 1959 – 1979 г.
- 33. В района на Странджа се наблюдава интензивен процес на:**
 А) депопулация; Б) урбанизация;
 В) субурбанизация; Г) деурбанизация.
- 34. Кой от изброените градове е разположен на над 1000 м надморска височина?**
 А) Троян; Б) Банско; В) Самоков; Г) Смолян.
- 35. Кое от изброените селища получи статут на град през 2006 г.?**
 А) Баня; Б) Куклен; В) Симитли; Г) Боженци.
- 36. Кое от изброените селища има специализация в сферата на енергетиката?**
 А) Гълъбово; Б) Червен бряг; В) Попово; Г) Троян.
- 37. В коя административна област на България се намира курортното селище Обзор?**
- 38. В коя административна област на България се намират градовете Павликени, Дебелец и Стражица?**
- 39. Кой областен град е център за производство на антибиотици и порцеланови изделия?**
- 40. От всички икономически райони районът с най-неблагоприятна демографска ситуация е?**
- 41. С коя съседна държава България дели най-малка граница?**
- 42. Напишете имената на граничните контролно-пропускателни пунктове, означени с цифри:**



1 –

- 2 –
- 3 –

43. Срещу главните букви от картосхемата напишете номера на транспортния коридор, на който са поставени:



Коридори №:

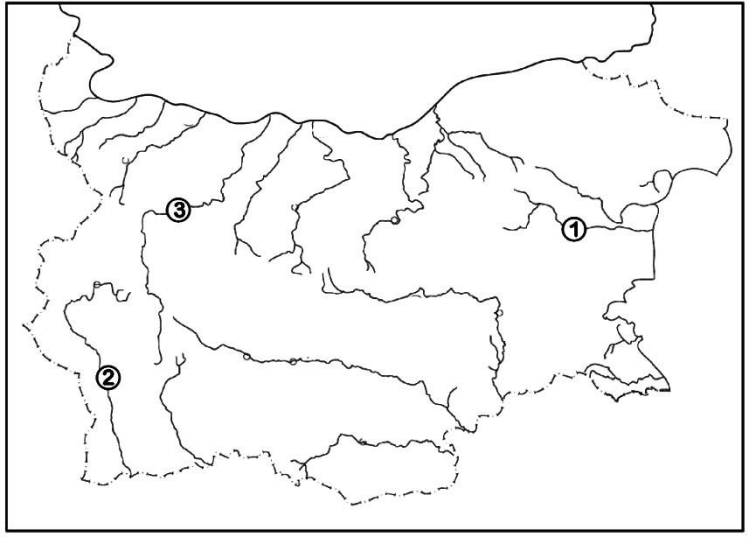
А – Б – В –

44. Напишете имената на отбелязаните с цифри жп гари от картосхемата:



- 1 – 2 –
- 3 –

45. Напишете имената на реките, означени с цифри на картосхемата:



- 1 -
- 2 -
- 3 -